Euroopan unionin
virallinen lehti

FI
L-sarja

2023/2820

18.12.2023

KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOASETUS (EU) 2023/2820,

annettu 15 päivänä joulukuuta 2023,

kiireellisestä rahoitustuesta luonnonkatastrofeista kärsineille maatalousaloille Kreikassa ja Sloveniassa

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 922/72, (ETY) N:o 234/79, (EY) N:o 1037/2001 ja (EY) N:o 1234/2007 kumoamisesta 17 päivänä joulukuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013 ([1]) ja erityisesti sen 221 artiklan 1 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Komission täytäntöönpanoasetuksella (EU) 2023/1465 ([2]) myönnettiin kiireellistä rahoitustukea useille jäsenvaltioille, joiden joukossa olivat myös Kreikka ja Slovenia, koska näiden maiden maataloustuottajat olivat kärsineet taloudelliseen elinkelpoisuuteensa vaikuttavista, muun muassa rajusta säästä johtuvista ongelmista. Kyseisen täytäntöönpanoasetuksen voimaantulon jälkeen Kreikassa ja Sloveniassa on jälleen tapahtunut poikkeuksellisen rankkoja luonnonkatastrofeja, jotka ovat heikentäneet maataloustuottajien taloudellista elinkelpoisuutta.

(2) Elo-syyskuussa 2023 eräissä Kreikan osissa riehui epätavanomaisen laajoja maastopaloja, jotka niitä seuranneiden tulvien kanssa runtelivat alueiden maatalousmaata pahasti.

(3) Elokuun kolmannen ja neljännen päivän 2023 aikana Sloveniassa satoi ja myrskysi poikkeuksellisella voimalla, ja merkittävä osa maan maatalousmaasta joutui kärsimään rajuilmojen aiheuttamista maanvyöryistä ja tulvista.

(4) Ilmastonmuutoksen vuoksi on odotettavissa, että tällaiset ilmiöt koettelevat maataloutta jatkossa yhä useammin, mutta nyt ne ovat Kreikassa ja Sloveniassa olleet poikkeuksellisen rankkoja.

(5) Näistä tapahtumista on aiheutunut kreikkalaisille ja slovenialaisille viljelijöille merkittäviä vahinkoja ja tulonmenetystä, joiden vuoksi tilojen elinkelpoisuus on vaarassa.

(6) Kreikalle ja Slovenialle myönnettiin täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2023/1465 nojalla tukea maiden maataloustuottajiin kohdistuneisiin ongelmien ratkaisemiseen. Myönnetty tuki ei kuitenkaan riitä, kun otetaan huomioon, miten suuret ja vakavat vahingot tuottajille kesän 2023 poikkeuksellisista sääilmiöistä syntyivät. Vahinkojen vuoksi olisikin hyväksyttävä uusi poikkeuksellinen toimenpide.

([1]) EUVL L 347, 20.12.2013, s. 671, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj.

([2]) Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2023/1465, annettu 14 päivänä heinäkuuta 2023, kiireellisestä rahoitustuesta maataloustuottajien taloudelliseen elinkelpoisuuteen vaikuttavista erityisongelmista kärsiville maatalousaloille (EUVL L 180, 17.7.2023, s. 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/1465/oj).

(7) Edellä esitetyn perusteella on kyse asetuksen (EU) N:o 1308/2013 221 artiklassa tarkoitetusta erityisestä ongelmasta, johon ei voida helposti puuttua mainitun asetuksen 219 tai 220 artiklan nojalla toteutettavilla toimenpiteillä. Tilanne ei liity yksittäiseen markkinahäiriöön tai sen nimenomaiseen uhkaan. Se ei myöskään liity eläintautien leviämisen estämiseksi toteutettaviin toimenpiteisiin eikä kansanterveyden taikka eläinten tai kasvien terveyden riskeistä johtuvaan kuluttajien luottamuksen menettämiseen.

(8) Kreikan ja Slovenian käytettävissä olevien määrien vahvistamisessa olisi otettava huomioon Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2115 ([3]) liitteessä V vahvistettujen suoria tukia koskevien nettoenimmäismäärien perusteella määräytyvä näiden jäsenvaltioiden painoarvo unionin maatalousalalla ja puheena olevien tapahtumien vaikutukset näissä jäsenvaltioissa.

(9) Kreikan ja Slovenian olisi jaettava tuki tehokkaimpien kanavien kautta objektiivisin ja syrjimättömin perustein, joissa otetaan huomioon asianomaisten viljelijöiden kohtaamien vaikeuksien ja taloudellisten vahinkojen laajuus. Niiden olisi varmistettava, että viljelijät ovat tuen lopullisia edunsaajia, ja vältettävä markkinoiden tai kilpailun vääristyminen.

(10) Koska Kreikalle ja Slovenialle myönnettävät määrät korvaavat vain osan viljelijöille aiheutuneista taloudellisista vaikeuksista, näiden jäsenvaltioiden olisi voitava myöntää tuottajille kansallista lisätukea tässä asetuksessa vahvistetuin edellytyksin ja siinä asetetuissa määräajoissa.

(11) Jotta Kreikalla ja Slovenialla olisi liikkumavaraa jakaa tuki sen mukaisesti, mitä asianomaisten viljelijöiden tilanne vaatii, niiden olisi voitava antaa sen kasautua muun tuen kanssa, jota rahoitetaan Euroopan maatalouden tukirahastosta ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta, mutta ilman että viljelijöille maksettavat korvaukset kasvaisivat liiallisiksi.

(12) Kreikan ja Slovenian olisi liiallisten korvausten välttämiseksi otettava huomioon muista kansallisista tai unionin tukivälineistä tai yksityisistä järjestelmistä kyseisten taloudellisten tappioiden kattamiseen myönnetty tuki.

(13) Talousarvioon liittyvistä syistä unionin olisi rahoitettava Kreikalle ja Slovenialle aiheutuneet menot tämän poikkeuksellisen toimenpiteen perusteella ainoastaan, jos nämä menot on toteutettu tiettyyn määräaikaan mennessä. Tähän poikkeuksellisen toimenpiteeseen myönnettävä tuki olisi sen vuoksi maksettava viimeistään 31 päivänä toukokuuta 2024.

(14) Kreikan ja Slovenian olisi toimitettava komissiolle yksityiskohtaiset tiedot tämän asetuksen täytäntöönpanosta, jotta unioni voi seurata tällä asetuksella käyttöön otetun toimenpiteen tehokkuutta.

(15) Sen varmistamiseksi, että viljelijät saavat tukea mahdollisimman pian, Kreikan ja Slovenian olisi voitava soveltaa tätä asetusta viipymättä. Tämän asetuksen olisi sen vuoksi tultava voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

(16) Tässä asetuksessa säädetty toimenpide on maatalouden yhteisen markkinajärjestelyn komitean lausunnon mukainen,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

1. Asetetaan Kreikan saataville 43 082 500 euroa ja Slovenian saataville 8 585 500 euroa unionin tukea poikkeuksellisen tuen myöntämiseksi viljelijöille tässä asetuksessa säädetyin edellytyksin.

([3]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/2115, annettu 2 päivänä joulukuuta 2021, jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laadittavien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maataloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta (EUVL L 435, 6.12.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj).

2. Kreikan ja Slovenian on käytettävä 1 kohdassa tarkoitetut määrät toimenpiteisiin, joiden tarkoituksena on korvata vahinkoa eniten kärsineille viljelijöille tilan elinkelpoisuuteen vaikuttavat taloudelliset tappiot.

3. Toimenpiteet on toteutettava objektiivisin ja syrjimättömin perustein, joissa otetaan huomioon vahinkoa kärsineille viljelijöille aiheutuneet taloudelliset tappiot ja varmistetaan, että maksuilla ei aiheuteta markkinoiden tai kilpailun vääristymistä.

4. Kreikan ja Slovenian on varmistettava, että unionin tuen taloudellinen hyöty siirtyy viljelijöille täysimääräisenä, jos nämä eivät ole unionin tuen välittömiä saajia.

5. Kreikalle ja Slovenialle 1 kohdassa tarkoitettua unionin tukea niille 2 kohdassa tarkoitetuista toimenpiteistä aiheutuviin menoihin voidaan myöntää ainoastaan, jos maksut suoritetaan viimeistään 31 päivänä toukokuuta 2024.

6. Tämän asetuksen mukaiset tukitoimenpiteet voidaan toteuttaa Euroopan maatalouden tukirahastosta ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta rahoitettavan muun tuen lisänä.

7. Kreikka ja Slovenia voivat myöntää kansallista lisätukea 2 artiklan mukaisesti toteutettuihin toimenpiteisiin enintään kahtasataa prosenttia vastaavan määrän tämän artiklan 1 kohdassa vahvistetusta määrästä objektiivisin ja syrjimättömin perustein ja edellyttäen, että maksuista ei aiheudu markkinoiden tai kilpailun vääristymistä eikä liiallisia korvauksia.

8. Liiallisten korvausten välttämiseksi Kreikan ja Slovenian on tämän asetuksen mukaista tukea myöntäessään otettava huomioon muista kansallisista tai unionin tukivälineistä tai yksityisistä järjestelmistä kyseisten taloudellisten tappioiden kattamiseen myönnetty tuki.

2 artikla

1. Kreikan ja Slovenian on viipymättä ja viimeistään 29 päivänä helmikuuta 2024 ilmoitettava komissiolle seuraavat tiedot toimenpiteistä, jotka ne ovat panneet täytäntöön 1 artiklan nojalla:

a) kuvaus toteutettavista toimenpiteistä;

b) tuen myöntämismenetelmien määrittämiseen käytetyt kriteerit sekä perusteet, joilla tuki jaetaan eri viljelijöille;

c) toimenpiteiden suunniteltu vaikutus taloudellisten tappioiden korvaamiseen viljelijöille;

d) toimet, joilla tarkastetaan toimenpiteiden suunniteltujen vaikutusten toteutuminen;

e) toimet kilpailun vääristymisen ja liiallisten korvausten estämiseksi;

f) unionin menojen maksuennuste jaoteltuna kuukausittain 31 päivään toukokuuta 2024 saakka;

g) 1 artiklan 7 kohdan nojalla myönnetyn lisätuen taso;

h) viljelijöiden tukikelpoisuuden valvomiseksi ja unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi toteutetut toimet.

2. Kreikan ja Slovenian on viimeistään 15 päivänä lokakuuta 2024 ilmoitettava komissiolle toimenpidettä kohti maksetut kokonaismäärät, tapauksen mukaan eriteltyinä unionin tukeen ja kansalliseen lisätukeen, tuensaajien lukumäärä ja tyyppi sekä arviointi toimenpiteen tehokkuudesta.

3 artikla

Tämä asetus tulee voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 15 päivänä joulukuuta 2023.

Komission puolesta
Puheenjohtaja
Ursula VON DER LEYEN